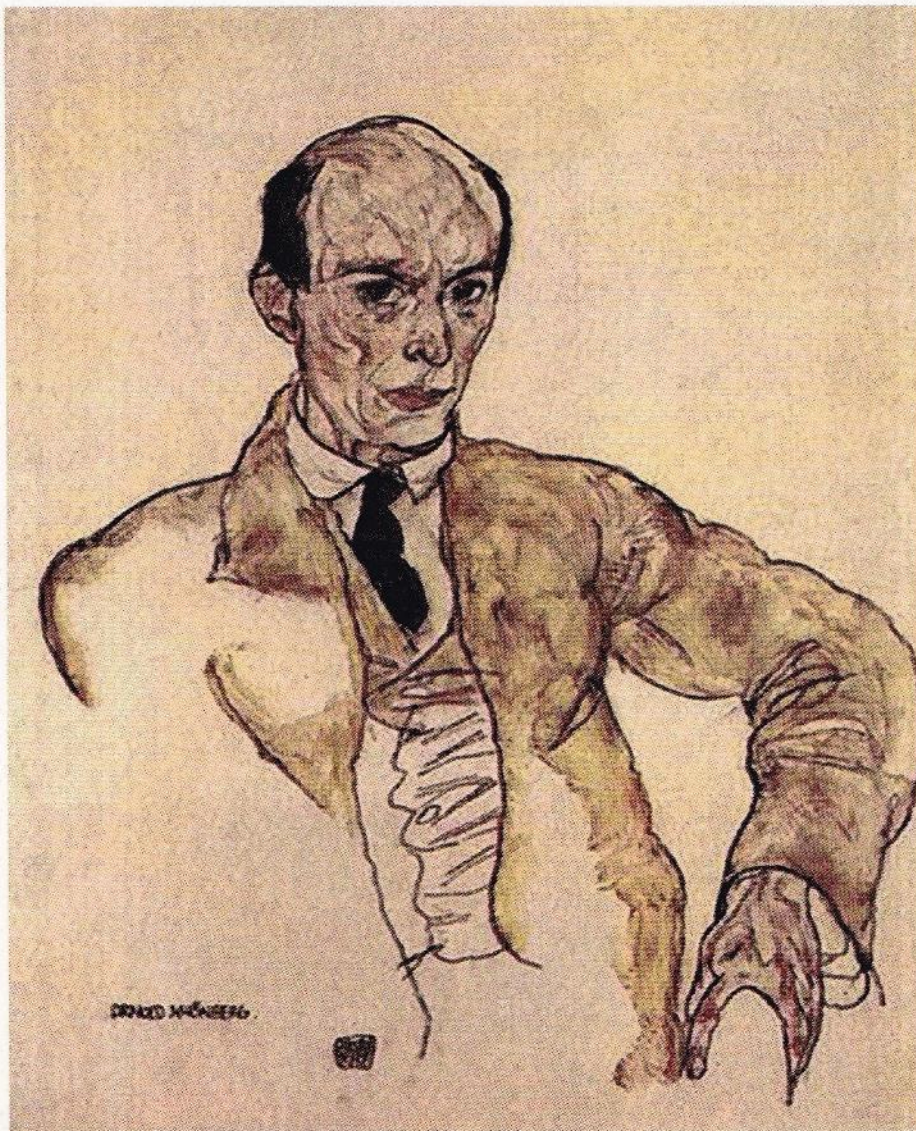

چارلز روزن شونبرگ

ترجمه مهرنوش غضنفری

سرشناسه	روزن، چارلز، ۱۹۲۷-۲۰۱۲ م. Rosen, Charles
عنوان و نام پدید آور	شونبرگ / چارلز روزن؛ ترجمه مهرنوش غضنفری.
مشخصات نشر	تهران: انتشارات ناهید، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۵۶ ص.
شابک	978-600-5865-52-3
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
موضوع	شونبرگ، آرنولد، ۱۸۷۴-۱۹۵۱ م. نقد و تفسیر
موضوع	Schoenberg, Arnold – Criticism and interpretation:
موضوع	آهنگسازان آمریکایی – قرن ۲۰ م.
موضوع	Composers – United States – 20th century:
شناسه افزوده	غضنفری، مهرنوش، ۱۳۶۰ - مترجم
رده بندی کنگره	۱۳۹۷ ر ۹۶۴ ش / ML۴۱۰
رده بندی دیویی	۷۸۰/۹۲۲
شماره کتابشناسی ملی	۵۱۱۴۸۵۸

- چارلز روزن
- شونبرگ
- ترجمه مهرنوش غضنفری
- حروفچینی: شبستری
- چاپ دوستان
- چاپ اول: بهار ۱۳۹۷
- شمارگان: ۵۵۰ نسخه
- انتشارات ناهید ● حق چاپ محفوظ است.

- سایت: www.nahid.com
- پست الکترونیکی: nahidbooks@yahoo.com
- فروش اینترنتی: www.bahanbook.ir

فهرست

سخن مترجم	۹
دیباچه	۱۳
اکسپرسیونیسم	۱۵
آتونالیته	۴۳
انجمن اجرای خصوصی موسیقی	۸۷
سریالیسم و نئوکلاسیسیسم	۹۵
یادداشت‌ها	۱۳۵
گاه‌شمار زندگی شونبرگ	۱۴۱
کتاب‌شناسی	۱۴۵
نمایه	۱۴۹

سخن مترجم

توضیحات به نسبت جامع و روشن‌گرِ نویسنده از یک سو، و ساختار مشخصِ متنِ کتاب از سوی دیگر، خود گویای اهمیت ترجمه و نشر این متن دربارهٔ آرنولد شونبرگ آهنگساز و نظریه‌پرداز است. بنابراین تنها ذکر چند نکتهٔ کوتاه باقی می‌ماند:

۱. این کتاب، مروری تحلیلی بر روند آهنگسازی شونبرگ است و بر همین اساس، به جزئیات تاریخی و یا زندگی شخصی وی اشاره‌ای نشده است. در واقع تمرکز اساسی نویسنده بر تحولات موجود در مسیر حرفه‌ای هنرمند است.

۲. در برگردان این اثر، تلاش شده لحنِ نویسنده حفظ شود و استفاده از واژگان فارسی حائز اهمیت بوده است، اما متن کتاب به فراخورِ موضوع آن، حاوی اصطلاحاتِ فنیِ موسیقایی، به‌ویژه موسیقیِ مدرن است که برای بسیاری از آن‌ها در زبانِ فارسی معادل‌سازی نشده است. به همین علت برای آن‌ها جایگزینِ فارسی انتخاب نشده و از خودِ اصطلاحات استفاده شده است.

۳. برای یافتن معادل فارسی اصطلاحات موسیقی از دو کتاب فرهنگ تفسیری موسیقی، نوشتهٔ بهروز وجدانی (نشر خاتون)، و فرهنگ جامع اصطلاحات موسیقی، تألیف فریدون ناصری (نشر روزنه) استفاده شده است.

۴. برای توضیحات مربوط به سبک‌های هنری و هنرمندان، از دایرةالمعارف هنر، نوشته روین پاکباز (انتشارات فرهنگ معاصر) استفاده شده است.
۵. در نام‌نویسی، از فرهنگ تلفظ نام‌های خاص، تألیف فریرز مجیدی (انتشارات فرهنگ معاصر) استفاده شده است.

لازم می‌دانم مراتب امتنان خود را از خانم پریسا فتوحی اعلام کنم که با دقت و علم خود، ویرایش فنی متن را برعهده گرفته و تلاش ایشان، سبب روان‌تر شدن متن فارسی و هم‌چنین ساده‌تر شدن پیچیدگی‌های فنی زبان موسیقایی متن شد. همچنین از آرمین خیردان سپاسگزار هستم که با راهنمایی‌های خود مرا در درک اصطلاحات موسیقایی و فهم بهتر متن اصلی همراهی کرد.

مسلم است هرگونه اشتباه و کاستی احتمالی در برگردان فارسی، بر عهده مترجم است و هرگونه پیشنهاد و نقد علمی و مستند، بهبود متن و دقت بیشتر را در پی خواهد داشت.

مهرنوش غضنفری
زمستان ۱۳۹۶

«تصور کنید زمان - مانند سال های پیش از ۱۹۱۴ - بهنجار بود.
آن گاه موسیقی دوران مانیز در موقعیت دیگری قرار می گرفت.»
آرنولد شوینرگ، ۱۹۳۶

چارلز روزن در سال ۱۹۲۷ در نیویورک به دنیا آمد، به دانشگاه پرینستون رفت و در سال ۱۹۵۱ موفق به کسب درجه دکترا در رشته ادبیات فرانسه شد. در ۱۹۳۸، زمانی که یازده ساله بود مدرسه موسیقی جولیارد^۱ را، به منظور تحصیل نوازندگی پیانو نزد موریتز روزنتال^۲ و هدیوگ کانل روزنتال^۳، ترک کرد و نخستین رسییتال پیانوی خود را در سال ۱۹۵۱ در نیویورک اجرا کرد. از آن سال به بعد، اعتبار بین المللی تکنواز ارکستر و رسییتال پیانو را کسب کرده است. او نزدیک بیست و پنج اثر، که هنر فوگ^۴ (۱۹۷۱) از باخ، و آخرین شش سونات^۵ (۱۹۷۲) از پتهوون نیز در میان آن ها جای دارد، ضبط کرده است. در سال ۱۹۷۲ از طرف دانشگاه ایالتی نیویورک^۶ به درجه پروفیسوری در موسیقی نائل آمد و در ۱۹۷۴ به عضویت بنیاد گوگنهایم^۷ درآمد. وی به غیر از نگارش مقالات متعدد و مشارکت در نوشتن مقاله هایی برای نشریه نقد کتاب نیویورک^۸، کتاب سبک کلاسیک: هایدن، موتسارت و پتهوون^۹ (۱۹۷۱) را به نگارش درآورد که برای آن جایزه کتاب ملی آمریکا^{۱۰} را دریافت کرد.

1. Juillard School of Music

2. Moriz Rosenthal, (۱۸۶۴-۱۸۶۲)، پیانیست و آهنگساز لهستانی.

3. Hedwig Kanner Rosenthal, (۱۸۸۲-۱۹۵۴)، پیانیست مجارستانی-آمریکایی، همسر موریتز روزنتال.

4. Art of Fugue

5. Last Six Sonatas

6. State University of New York

7. Guggenheim Fellowship

8. New York Review of Books

9. The Classical Style: Hayden, Mozart, Beethoven

10. American National Book Award

دیباچه

شونبرگ خود را به عنوان جبر تاریخی اجتناب‌ناپذیر در نظر می‌گرفت. یک‌بار که از او پرسیدند آیا او آهنگساز معروف، آرنولد شونبرگ است، پاسخ داد: «هیچ‌کس دیگر این شغل را نخواست، بنابراین من باید آن را بر عهده می‌گرفتم.» او بدون آنکه اقبال عمومی‌ای را که به شخصیت‌های کم‌اهمیت‌تر اختصاص داشت دریافت کند، به یک الگو تبدیل شد. امروز تداوم موفقیت وی قطعی است، از اهمیت تأثیر او قدردانی می‌شود؛ با وجود این، اعتبار آن‌ها محل مناقشه باقی مانده است. در این زمانه، لزومی ندارد که مخاطب‌ها را قانع کنیم که او مهم بوده است، یا حتی اهمیت او را ارزیابی کنیم؛ اما نمی‌توانیم آثار وی را بدون توجیه مخالفتی که ایجاد می‌کنند، دسته‌بندی کنیم. به نظر بسیاری از موسیقیدان‌ها دستاورد شونبرگ متفاوت است، اما اینکه بگویم کدام آثار را بیش از همه دوست دارم یا به‌نظرم کدام آثار کمترین موفقیت را داشتند، برایم بسیار کم‌اهمیت به نظر می‌رسد – زیرا کاملاً مشخص است در ادامه چه خواهد شد. در تمامی موارد، داوری سلیقه‌ای نقد نامطمئن است. این موقعیت ارزشمندتر است که شرایط مکالمه‌ای فراهم شود که در آن بتوان به‌صورت منطقی درباره‌ی داوری‌های گوناگون و حتی ناسازگار بحث کرد. ارزشیابی به‌عنوان

یک محصول فرعی، قانع‌کننده‌تر و مجاب‌کننده‌تر خواهد بود تا به مثابه هدف یا نقطه شروع نقد.

از میان افراد بسیاری که در [نوشتن] این روایت کوتاه از شونبرگ به من کمک کردند، تمایل دارم بیش از همه از الیوت کارتر^۱ تشکر کنم، که کتاب، پارتیتور، نوار ضبط صوت، و صفحات گرامافون را سخاوتمندانه به من امانت داد، و نکات بسیار ارزشمندی را متذکر شد. هنری زرنر^۲ من را ترغیب کرد که برخی از حرف‌های نامعقول دو فصل نخست را حذف کنم و اصلاحات نگارشی متعددی در متن به وجود آورد. هم‌چنین خود را به فرانک کرمود^۳ مدیون می‌دانم چون هنگامی که به متن دست‌نویس کامل شکل می‌دادم، با مهربانی پیشنهاداتی به من داد. الیزابت سیفتون^۴ توقع دارد که بابت کمک، و ویرایش سودمند و دلسوزانه، از وی قدردانی نشود، باین‌حال برای تمامی آن‌ها سپاس‌گزار هستم.

چارلز روزن

1. Elliot Carter

2. Henry Zerner

3. Frank Kermode

4. Elisabeth Sifton

انتشارات نامید

آرنولد شونبرگ، که به عنوان یکی از بزرگ‌ترین آهنگسازان مدرن شناخته شده و به همراه ایگور استراوینسکی، یکی از دو شخصیت تأثیرگذار موسیقی معاصر از زمان دبوسی محسوب می‌شود، تا پایان عمر به برانگیختن عداوت بی‌نظیری علیه خود در تاریخ موسیقی ادامه داد.

پاسخ به این پرسش که چرا این اتفاق افتاد، یکی از موضوعاتی است که این کتاب، که مطالعه پیدایش و پیشرفت موسیقی تجربی تندروانه شونبرگ را دربر می‌گیرد، به آن می‌پردازد.

چارلز روزن، با آمیختن تحلیل و بررسی تاریخی و موسیقایی، و تجربه خویش به عنوان موسیقی‌دانی حرفه‌ای، «نابودی تونالیت» و آثار تصنیف‌شده عظیم در سال‌های ۱۹۰۸-۱۹۱۳ را در بستر اکسپرسیونیستی آن‌ها قرار داده و سپس نشان می‌دهد که شونبرگ چگونه پس از ناامیدی جنگ جهانی اول و کشف تکنیک دوازده نت، در پی احیای فرم‌های کلاسیک از درون تونالیت بود. موسیقی شونبرگ در میان اکسپرسیونیست‌ترین آثار قرار می‌گیرد که تا به حال ساخته شده است. چارلز روزن این دستاورد را به مثابه خلق دوباره زبان سنتی موسیقی بررسی می‌کند.

شونبرگ

بتهوون
مرکز موسیقی بتهوون شیراز